

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ани Димова Златева,

Тракийски университет, Стара Загора

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

в област на висше образование *1. Педагогически науки,*

професионално направление *1.3. Педагогика на обучението по...,*

докторантска програма *Методика на обучението по*

изобразително изкуство

Автор: *Мирена Иванова Васева*

Тема: ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО
ИЗКУСТВО В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

Научен ръководител: доц. д-р *Даниела Тодорова Маркова*, Пловдивския университет
„Паисий Хилендарски“

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № РЗЗ-5485 от 25.10.2018 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Интерактивни методи на обучение по изобразително изкуство в предучилищна възраст“ за придобиване на образователната и научна степен ‘доктор’ в област на висше образование 1. Педагогически науки,, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма Методика на обучението по изобразително изкуство. Автор на дисертационния труд е Мирена Иванова Васева – докторантка в редовна форма на обучение към катедра „Естетическо възпитание“ с научен ръководител доц. д-р Даниела Тодорова Маркова от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

Представеният от катедра „Естетическо възпитание“ комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;
- автобиография в европейски формат;
- нотариално заверено копие от диплома за висше образование (ОКС ‘магистър’)

— заповеди за записване в докторантура, прекъсване на обучението (поради майчинство) и за продължаване на обучението;

— заповед за провеждане на изпит от индивидуалния план и съответен протокол за издържан изпит по специалността с успех:

заповед №98/13.03.2015 г. - Отличен "Методика на обучението по изобразително изкуство" - заповед №112/14.05.2015 г. - Мн. добър 5

ЗИД 1 - "Интерактивни методи на обучението по изобразително изкуство" - заповед №163/30.01.2017 - Мн. добър 5

ЗИД 2 - "Анализ на изобразителна продукция на децата в предучилищна възраст" - заповед №164/30.01.2017 г. - Мн. добър 5

"Актуални проблеми на теорията и методиката на обучение по изобразително изкуство" - заповед №173/30.01.2017 г. - Добър 4

"АВИТО" - заповед 162/30.01.2017 г. - Отличен 6

— протоколи от катедрени съвети, свързани с докладване на готовност за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;

— дисертационен труд;

— автореферат;

— списък на научните публикации по темата на дисертацията;

— копия на научните публикации;

— декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;

— справка за спазване на специфичните изисквания на съответния факултет;

Мирена Иванова Васева е родена през 1985 г. Всички образователни степени, които е завършила – средно образование, бакалавърска и магистърска степен на висшето образование – са свързани с изобразителните изкуства. Професионалната ѝ реализация и значителния брой участия в регионални и национални изложба показват трайния ѝ интерес стремеж за развитие и усъвършенстване в тази професионална област.

2. Актуалност на тематиката

Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научно-приложно отношение. Степен и нива на актуалността на проблема и конкретните задачи, разработени в дисертацията.

Актуалността на проблематиката за въвеждане на нови методи и подходи в процеса на обучение е безспорна в условията интензивното навлизане на новите технологии в ежедневните дейности и в процеса на педагогическо взаимодействие. Интерактивните методи години наред вълнуват изследователите на педагогическата практика и възможностите за тяхното прилагане в различните образователни направления.

Авторката сама аргументира актуалността на проблема с недостатъчната яснота и систематизираност на видовете методи, свързани с интерактивността в ситуациите по изобразително изкуство в предучилищна възраст. Тя посочва също и липсата на терминологично единство и яснота по проблема, което налага необходимост от научни изследвания в тази област.

3. Познаване на проблема

Мирена Васева демонстрира задълбочено познаване на научната проблематика на избрания изследователски проблем, което се вижда, както при последователното му изясняване в теоретичен план, така и при практико-приложната организация на експерименталната работа в сферата, касаеща прилагането на интерактивните методи на обучение по изобразително изкуство в предучилищна възраст.

4. Методика на изследването

За осъществяване на целите и задачите, поставени в дисертацията е използвана стандартна за педагогическите изследвания организация и методика на изследването. Експерименталната работа се осъществява в три етапа – констатиращ, формиращ и контролен.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

При изясняването на теоретичните параметри на научната проблематика в първа глава на разработката авторката показва нейното задълбочено познаване при представянето на философските идеи, свързани с историята на интерактивните методи, тяхното място в теорията и практиката на реформаторската педагогика, на идеите на прогресивизма, конструктивизма, хуманизма, постмодернизма, класическия либерализъм и т. н.

Представени са детайлно видовете интерактивни методи на обучение и тяхното място в обучението по изобразително, както и необходимостта и възможностите за прилагането им в изобразителната дейност в предучилищна възраст.

При изясняване на теоретичните основи н проблема е включен и преглед на държавните образователни стандарти и учебните програми по изобразително изкуство за предучилищното образование от (1.VIII.2016г.) свързани с темата на изследователската работа.

Поставените в дисертацията цели и задачи са логично свързани с избраната изследователска тема. От тях произлиза и формулираната работна хипотеза. Избрани са изследователски методи като: педагогически експеримент; наблюдение; метод на експертната оценка, анкетно проучване; оценъчен метод (оценъчни скали по приложени критерии); метод за качествен и количествен анализ, метод за сравнителен анализ.

За нуждите на изследването са съставени анкетни карти и е формирана, протоколи за наблюдение на проявите на децата по време на изобразителните ситуации с приложени интерактивни методи, формулирани са критерии и показатели за оценка на диагностичното наблюдение. За диагностика на резултатите от изобразителната дейност на децата в предучилищна група са използвани общите критерии за оценка на изобразителната дейност, които се отнасят до изобразителната грамотност и изобразителната изразителност.

Съществен принос в дисертацията са предложените практически приложими в педагогическата практика ситуации, в които са използвани избраните интерактивни методи, приложени в експерименталната методическа система – Художествен проект, Художествена драматизация, Художествена Визуализация, Работа с интерактивна дъска.

При представянето на резултатите в третата глава на дисертацията и направения анализ в количествен и качествен аспект се виждат постигнатите положителни резултати при работа с експерименталната група.

На базата на извършената експериментална работа и получените от докторантката резултати са формулирани значими за педагогическата практика изводи.

Сред приносните на дисертационния труд се открояват: теоретичната класификация на приложимите интерактивни методи в обучението по изобразително изкуство в предучилищна възраст; разработената система от критерии и показатели за анализ и

оценка на детската художествена дейност, при прилагане на интерактивните методи: Проект, Драматизация, Визуализация; създадената система със съдържателни тематични разработки за ситуации за педагогическо взаимодействие по изобразително изкуство в предучилищна възраст, която отговаря на изискванията на нормативните документи за обучение, основано на игрова дейност и интерактивни подходи.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Предложените публикации са седем на брой, от тях само една е в съавторство. В съдържателен план те потвърждават проявения от докторантката към избраната за разработване тема.

7. Автореферат

Представеният автореферат е в съответствие с изискванията за представяне на дисертационен труд и коректно отразява основните резултати, постигнати в него.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

При анализа на данните от проведения експеримент би било интересно да се отдели внимание на използваните изобразителни техники и материали и да се проследи влиянието им и корелацията, която те имат с крайните резултати и степента на успеваемост, отчетена по основните критерии в различните групи интерактивни методи.

В техническо отношение прави впечатление нетипичния начин на номериране на подзаглавията в отделните глави, което в някаква степен затруднява търсенето на текстове в дисертацията.

Публикуването на методическо ръководство за обучението по изобразително изкуство в предучилищна възраст при прилагането на интерактивни методи би допринесло за обогатяването на педагогическата практика.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Представените материали и дисертационни резултати съответстват на специфичните

изисквания на Педагогическия факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката *Мирена Иванова Васева* притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Педагогика на обучението по изобразително изкуство като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди научна степен ‘доктор’ на Мирена Иванова Васева в област на висше образование: Педагогически науки, професионално направление Педагогика на обучението по..., докторска програма Методика на обучението по изобразително изкуство.

23. 11. 2018 г.

Изготвил становището: *доц. д-р Ани Златева*

.....